

АНОТАЦІЯ

навчальної дисципліни «Географія світового господарства»

1. **Назва дисципліни** – «Географія світового господарства».
2. **Лектор** – кандидат географічних наук, доцент Гусєва Наталія Володимирівна.
3. **Курс** – 3 (першого (бакалаврського) рівня вищої освіти), **семестр** – 6.
4. **Кількість**: кредитів – 4; академічних годин – 120 (у т.ч. лекцій – 36, практичних занять – 36, самостійної роботи – 48).
5. **Опис дисципліни**:

Мета дисципліни – формування у студентів системних знань про закономірності територіальної та галузевої організації світового господарства, особливості міжнародного географічного поділу праці та сучасні тенденції розвитку глобальної економіки.

Завдання дисципліни:

- ознайомити студентів з теоретичними основами географії світового господарства: вивчити основні поняття, концепції та закономірності формування і функціонування світового господарства; розкрити сутність міжнародного географічного поділу праці та його еволюцію;
- вивчити структуру світового господарства: навчити студентів аналізувати галузеву, територіальну та організаційну структуру світового господарства; ознайомити з методами типології країн за рівнем соціально-економічного розвитку;
- провести аналіз природно-ресурсного потенціалу світового господарства: вивчити географію розміщення основних видів природних ресурсів; дослідити рівень ресурсозабезпеченості різних країн і регіонів світу; розглянути проблеми раціонального використання ресурсів;
- навчити студентів аналізувати географію провідних галузей світового господарства: вивчити особливості розміщення та розвитку світової промисловості, сільського господарства, транспорту та сфери послуг; дослідити фактори, що впливають на територіальну організацію виробництва;
- розглянути процеси глобалізації та регіоналізації світової економіки: вивчити форми та механізми міжнародної економічної інтеграції; дослідити діяльність транснаціональних корпорацій; проаналізувати основні інтеграційні угруповання світу;
- розвивати уміння і навички роботи з економіко-статистичними даними та картографічними матеріалами: навчити студентів працювати зі

статистичними базами міжнародних організацій; розвивати навички створення та аналізу тематичних карт світового господарства;

- розвивати критичне мислення та навички комплексного географічного аналізу: навчити студентів виявляти просторові закономірності розвитку світового господарства, оцінювати конкурентоспроможність країн і регіонів, прогнозувати тенденції розвитку глобальної економіки.

Зміст дисципліни:

Тема 1. Світове господарство як об'єкт дослідження суспільної географії. Предмет, методи та завдання географії світового господарства. Основні поняття та категорії. Етапи формування світового господарства.

Тема 2. Структура світового господарства. Галузева, територіальна та організаційна структура. Міжнародний географічний поділ праці. Фактори розміщення виробництва.

Тема 3. Типологія країн світу. Критерії та методи класифікації країн. Розвинені країни, країни, що розвиваються, та країни з перехідною економікою. Нові індустріальні країни.

Тема 4. Глобалізація світового господарства. Сутність, передумови та етапи глобалізації. Транснаціональні корпорації та їх роль у світовому господарстві. Глобальні ланцюги створення вартості.

Тема 5. Міжнародна економічна інтеграція. Форми та рівні інтеграції. Регіональні інтеграційні угруповання: ЄС, USMCA, АСЕАН, МЕРКОСУР та інші. Інтеграційні процеси на пострадянському просторі.

Тема 6. Природно-ресурсний потенціал світового господарства. Класифікація природних ресурсів. Географія паливно-енергетичних, мінеральних, земельних, водних та лісових ресурсів. Ресурсозабезпеченість країн світу.

Тема 7. Географія світової промисловості. Структура та фактори розміщення промисловості. Паливно-енергетичний комплекс. Чорна та кольорова металургія. Машинобудування та хімічна промисловість.

Тема 8. Географія світового сільського господарства. Рослинництво та тваринництво світу. Типи сільського господарства. Географія виробництва основних сільськогосподарських культур та продукції тваринництва.

Тема 9. Географія світового транспорту. Транспортна система світу. Види транспорту та їх географія. Міжнародні транспортні коридори. Роль транспорту у світовій торгівлі.

Тема 10. Географія сфери послуг у світовому господарстві. Структура сфери послуг. Міжнародний туризм. Фінансові послуги. Інформаційні та комунікаційні технології.

Тема 11. Територіальна організація світового господарства за макрорегіонами. Економіко-географічна характеристика провідних країн і регіонів світу. Центри економічної сили та периферійні території.

Тема 12. Глобальні проблеми світового господарства. Демографічна, продовольча, енергетична та екологічна проблеми. Проблема подолання бідності та економічної нерівності. Концепція сталого розвитку.

6. **Форми навчання** – лекції, практичні заняття та самостійна робота студентів відповідно до програми курсу.

7. **Методи викладання і навчання** – пояснювально-ілюстративні (розповідь з елементами бесіди, пояснення, лекція, ілюстрація тощо); репродуктивні; проблемного викладу; частково-пошукові, дослідницькі.

8. **Методи контролю знань, система оцінювання** – усне опитування (індивідуальне, комбіноване, фронтальне), перевірка виконаних практичних робіт, контрольні роботи (поточна та підсумкова залікова).

9. **Навчально-методичне забезпечення, основна література:**

Географія світового господарства (з основами економіки): навчальний посібник. За ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова. Київ: Знання, 2014. 637 с.

Економічна і соціальна географія світу: навчальний посібник. За ред. С. П. Кузика. Львів: Світ, 2002. 672 с.

Кузик С. П., Мамчур О. І., Ванда І. В. Географія світового господарства: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 312 с.

Мандрик І. П. Географія світового господарства: конспект лекцій. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2021. 187 с.

Сюткін С. І. Курс лекцій з географії світового господарства. Суми: СумДПУ, 2020. 142 с.

Таранова Н. Б. Географія світового господарства: навчальний посібник для студентів. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2019. 108 с.

10. **Мова викладання** – українська.